

[Holstein.]

vi ikke paa ny vil komme til at staa over for en Nedsættelse ved Ejendomsstyldvurderingerne af Landbrugets Realværdier.

Altsaa, en stadig Formindskelse af Landbrugets Realværdier Haand i Haand med baade en relativ og en absolut Forøgelse af Landbrugets Gæld — dette er den formuemæssige Status for Hovederhvervet.

Men hvorledes stiller det sig da med Hensyn til Landbrugets Indkomstmuligheder? Her kan jeg ikke se rettere, end at det, som er Landbrugets Misère, er i Virkeligheden Kærnen i hele vort erhvervsøkonomiske Kriseproblem. Det er dette Faktum, at Landbruget stadig, Aar for Aar, paa sin Eksport indtjener mellem 350 og 400 Mill. Kr. mindre, end det gjorde i Normalaaret 1929. Den økonomiske Krisepolitik tilsigter jo først og fremmest at søge at genoprette det danske økonomiske Samfunds svækkede og forringede Købeevne. Men hvilken anden Købeevne har det danske Samfund stort set end de Indtægter og de Penge, der kommer ind af Landbrugets Eksportoverskud, som er ikke blot Landbrugets, men er hele det danske erhvervende Samfunds økonomiske Livsnerve. Dette er det danske Samfunds Købeevne, den Købeevne, som har gjort det danske Folk til et økonomisk velstaaende Folk hidtil.

Man kan sige, at Ønsket om at faa Eksporten fremmet og paa den Maade faa Penge til Landet er en merkantilistisk Betragtning, og det vilde det være, hvis man som Merkantilisterne holdt paa, at det, det gjaldt om, var bare at faa Penge, at faa Guld ind i Landet. Men Pengene i sig selv, Guldet i sig selv, puttet paa Kistebunden, puttet i Strømpeskafterne, skaber ikke økonomisk Velfærd, økonomisk Velfærdsforøgelse. Nej, Købeevnen, som kommer ind fra Udlandet gennem Eksporten, den skaber først Velstand og gode økonomiske Kaar, i det Øjeblik den bliver omsat, og i det Omfang den bliver omsat i Import fra Udlandet. Det har været den økonomiske Basis hidtil for det danske Folks Velstand, at vi har haft den store Eksport og den store Import.

Nu har vi ganske vist gennemsnitlig, hvis vi tager alle importerede og alle eksporterede Landbrugsprodukter i de Aar, der er gaaet siden 1930 — i de første Aar 1929 og 1930 laa det anderledes —, paa det nærmeste opretholdt den samme Forskel mellem Eksporten og Importen fra Aar til Aar, mellem 500 og 600 Mill. Kr.

Men det rokker ikke ved den Kendsgerning, at det, der giver Velstanden, er ikke, at der er den samme Proportion imellem Eksport og Import uden Hensyn til, om Eksporten og Importen er stor eller lille; for det, der giver Velstanden, er den store Eksport og den store Import. I det Øjeblik den store Eksport brister, saa vi faar ca. 900 Mill. Kr. i Stedet for 1 200 Mill. Kr. fra Udlandet, saa er den økonomiske Forarmelse en Kendsgerning, hvis man ikke finder Midler til i den ene eller den anden Form at afbøde denne Kalamitet.

Det kan selvfølgelig gøres ad forskellige Veje. Man kan sænke Kronen, saa man faar flere Kroner for sin Eksport. Men det har kun Værdi under Forudsætning af, at man opretholder Kronens indenrigske Købeevne. I samme Øjeblik den svækkes ved, at der straks rejses Krav om højere Lønninger til Tjenestemændene, højere Arbejdslønninger, højere Husleje, højere Priser paa Varer, saa hele Svikmøllen sættes i Gang til Svækkelse af Kronens indenrigske Købeevne, saa nytter det jo ikke, at man faar flere Kroner ind fra Udlandet.

Man kan ogsaa gøre det ved at fremme Eksporten. Jeg kan ikke se rettere, end at det er en Kimære at tro, at man paa det indenrigske Marked med en jeg vil ikke sige fattig, men i hvert Fald, som Forholdene nu er, en ikke videre velhavende Befolkning paa 3 Millioner, skulde kunne faa den fornødne Kompensation økonomisk for det, der er tabt ved Forringelsen i Landbrugets Eksport. Det er ganske udelukket, det kan man ikke. Man kan det ikke ved at begunstige Hjemmeindustrien, og man kan det heller ikke ved kunstigt at hæve Priserne paa Landbrugsprodukter paa Hjemmemarkedet samtidig med, at det ligger, som det ligger paa det udenlandske Marked, blive skadesløsholdt for, hvad der tabes i Eksport.

Der er ingen bedre Veje, som forslaar, end enten Kronetilpasningen, vel at mærke, hvis man sørger for ved Lovgivningsforanstaltninger at forhindre, at den indenrigske Købeevne af den Grund svækkes, eller at forøge Eksporten; og jeg kan ikke se rettere, end at naar det møder saa stærk Modstand baade fra konservativ Side og fra Regeringspartiernes Side at gaa til en yderligere økonomisk Tilpasning til Skadesløsholdelse for, hvad der er tabt for hele det danske økonomiske Samfund igennem vor saa forfærdende svækkede Eksport af Landbrugets, Hovederhvervets, vigtigste Produkter, saa er der ingen anden Vej at gaa end at lægge